

**ЩОРІЧНИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС
«КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ»**

ТВОРЧА РОБОТА УЧАСНИКА ТРЕТЬОГО ТУРУ
ЩОРІЧНОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ
«КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ» НА ТЕМУ:
«Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні»

Вурм Ольга Олександрівна
Начальник відділу стратегічних,
регіональних програм управління
стратегічного та регіонального розвитку
Департаменту економічної політики та
стратегічного планування Одеської
обласної державної адміністрації

07.08.2018
дата виконання

підпис учасника

2018 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ</i>	3
1.1. Принципи електронного урядування	3
1.2. Сучасні державні проекти з розвитку електронного урядування та їх законодавче забезпечення	4
2. <i>РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	7
2.1. Основні напрямки розвитку електронного урядування в Одеській області	7
2.2. Досвід впровадження електронного урядування в Одеській області	9
ВИСНОВКИ.....	13
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	14
Додатки	16

ВСТУП

В умовах розвитку глобального інформаційного суспільства виконання державою її конституційних обов'язків, надання послуг громадянам супроводжується розширенням використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ). Найбільш ефективним засобом взаємодії держави і суспільства у мережі Інтернет сьогодні є електронне урядування, використання якого забезпечує продуктивну взаємодію всіх гілок влади як між собою, так і з суспільством та значно спрощує процедури отримання послуг.

Останнім часом у провідних країнах світу реалізуються національні програми адаптації публічного управління до умов інформаційного суспільства, що передбачають впровадження електронного урядування, як нової форми взаємодії влади і суспільства. У контексті євроінтеграційних прагнень України особливого значення набувають запровадження європейських норм і стандартів реалізації державної інформаційної політики, використання зарубіжного досвіду впровадження електронного урядування.

1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

1.1. Принципи електронного урядування

Впровадження електронного урядування передбачає створення якісно нових форм організації діяльності органів публічної влади, їх взаємодію з громадянами та суб'єктами господарювання шляхом надання доступу до державних інформаційних ресурсів, можливості отримувати електронні адміністративні послуги звертатися до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням Інтернету.

Для створення якісно нових форм організації діяльності органів публічної влади основними функціями Національного агентства України з питань державної служби¹ (далі – НАДС) є:

- розвиток професійної, ефективної, стабільної, політично нейтральної державної служби, що відповідає принципам належного врядування та

стандартам і кращим практикам держав-членів ЄС, країн Організації економічного співробітництва та розвитку;

- забезпечення якісного та ефективного функціонального управління державною службою в державних органах.

Відповідно до Стратегії реформування державного управління України на 2016-2020 роки² одним з напрямів реформування державного управління є **забезпечення підзвітності органів державного управління** (прозорість роботи, вільний доступ до публічної інформації, організація системи органів державного управління з чітким визначенням підзвітності, можливість судового перегляду рішень).

Основними принципами електронного урядування є:

1. **цифровий за замовчуванням;**
2. **одноразове введення інформації;**
3. **сумісність за замовчуванням;**
4. **доступність та залучення громадян;**
5. **відкритість та прозорість;**
6. **довіра та безпека³.**

Отже, впровадження принципів електронного урядування неминуче супроводжується серйозними змінами практично у всіх сферах життя суспільства. Але для того, щоб отримати максимальну перевагу від цих технологій, потрібно реалізувати основний принцип, який полягає в тому, що електронне урядування має бути доступним в будь-який час, в будь-якому місці і кожній людині.

1.2. Сучасні державні проекти з розвитку електронного урядування та їх законодавче забезпечення

Законодавство України, пов'язане із впровадженням та розбудовою електронного урядування, нараховує кілька десятків нормативно-правових актів. Основним з них є Концепція розвитку електронного урядування до 2020 року³,

яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 №649-р з урахуванням ключових напрямів розвитку (схема 1):

Мета Концепції - визначення напрямів, механізмів і строків формування ефективної системи електронного урядування в Україні для задоволення інтересів та потреб фізичних та юридичних осіб, вдосконалення системи державного управління, підвищення конкурентоспроможності та стимулювання соціально-економічного розвитку країни

Розвиток е-послуг	Розвиток відкритих даних	Розвиток електронних інструментів залучення громадян	Розвиток е-ідентифікації та довірчих послуг	Розвиток е-взаємодії	Розвиток е-документообігу	Е-урядування базовими галузями та підтримка пріоритетних реформ
-------------------	--------------------------	--	---	----------------------	---------------------------	---

Схема 1. Концепція розвитку електронного урядування до 2020 року

Серед актуальних державних проєктів електронного урядування можна виокремити такі:

1. Єдиний державний портал адміністративних послуг. Переведення адміністративних послуг в електронний вид.
2. Система електронної взаємодії органів виконавчої влади. Міжвідомчий електронний документообіг.
3. Відкриті дані. Портал відкритих даних.
4. Електронні закупівлі – система Prozorro.
5. Стандарти інтероперабельності. Електронна взаємодія державних інформаційних систем.
6. Інфраструктура електронної ідентифікації: ЕЦП та альтернативні механізми електронної ідентифікації (BankID, MobilID).

1 грудня 2017 року розпорядженням №844-р Кабінету Міністрів України затверджено Концепцію впровадження ефективної інформаційної системи з метою створення умов для здійснення відкритого, прозорого та ефективного державного управління із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій⁴.

Інформаційна система управління людськими ресурсами в державних органах є одним з інструментів розвитку інформаційного суспільства, впровадження якого сприятиме створенню умов для здійснення відкритого, прозорого та ефективного державного управління із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій з метою формування нового типу держави, політика якої орієнтована на задоволення потреб громадян.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.11.2016 №905-р «Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ»⁵ НАДС запроваджуються такі сучасні інформаційно-комунікаційні технології для організації та проведення конкурсів на заміщення вакантних посад державної служби:

- ✓ запроваджена та працює у тестовому режимі веб-платформа career.gov.ua (додаток 1) для організації конкурсів на всі посади державної служби. Вся інформація про вакантні посади державної служби та результати проведених конкурсів розміщені в електронному вигляді на сайті НАДС в розділі «Вакансія»;

- ✓ з метою оптимізації організації та процедури оцінювання конкурсанти створюється центр оцінювання кандидатів на посади державної служби, який дасть змогу оптимізувати організацію та процедури оцінювання конкурсанти.

Розбудову електронного урядування можливо забезпечити тільки в рамках реформування всієї системи державної влади. Це потребує модернізації у першу чергу всієї системи публічного управління, проведення ефективної адміністративної реформи. Завдання розбудови національної системи електронного урядування в Україні є масштабним та потребує значного часу та ресурсів. Ефективна реалізація державної політики щодо розвитку е-урядування передбачає узгоджену взаємодію всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадян та бізнесу.

2. РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Основні напрямки розвитку електронного урядування в Одеській області

З 2014 року в Одеській області розроблені та успішно впроваджені регіональні програми інформатизації Одеської області на 2014-2017 роки («е-Одещина», «e-Odesa Region»)⁶ та на 2018-2020 роки «Електронна Одещина»⁷, якою передбачається впровадження елементів електронного урядування (е-уряд, e-government) в роботу органів влади області за пріоритетними напрямками інформатизації регіону встановлено (схема 2):

- підвищення якості та доступності надання адміністративних послуг, спрощення процедур та скорочення адміністративних витрат;
- забезпечення прав громадян на доступ до всіх видів відкритої державної інформації, що має індивідуальну та суспільну значущість;
- підвищення якості адміністративних та управлінських процесів;
- забезпечення належного рівня інформаційної безпеки;
- впровадження в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування типових організаційно-технологічних рішень у сфері електронного урядування;
- підвищення кваліфікації державних службовців;
- забезпечення передавання електронних документів до державних архівів, музеїв, бібліотек;
- інтеграція Одеського регіону у світовий інформаційний простір.

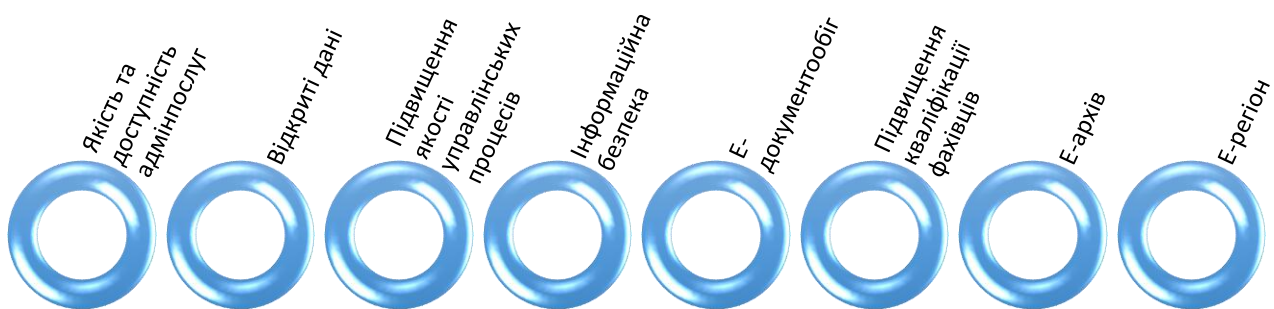

Схема 2. Пріоритетні напрями інформатизації Одеської області

В рамках регіональної програми інформатизації Одеської області «Електронна Одещина»⁷ у 2018-2020 роках передбачається:

1. Організація навчання та перепідготовки державних службовців з використання сучасних ІКТ, в тому числі із застосуванням засобів електронної освіти.
2. Удосконалення серверної та мережевої інфраструктури регіональної інформаційно-телекомунікаційної системи області (формування Регіонального центру обробки даних).
3. Проведення модернізації структурованої кабельної системи та поширення технології бездротової мережі Wi-Fi.
4. Розвиток регіональної системи електронного документообігу з використанням регіональної системи захищеної електронної пошти.
5. Розробка та модернізація централізованих інформаційних ресурсів органів виконавчої влади та місцевого самоврядування
6. Забезпечення органів виконавчої влади області засобами сучасної обчислювальної техніки.
7. Запровадження в регіональній інформаційно-телекомунікаційній системі механізмів безпеки та керованості функціонування.
8. Автоматизація процесів надання адміністративних послуг та реалізація електронної взаємодії між органами влади (автоматизація роботи ЦНАПів в області, створення Регіонального порталу публічних послуг).
9. Створення та підтримка реєстрів територіальних громад області з інформаційною інфраструктурою (серверне обладнання, яке забезпечує високопродуктивну обробку й зберігання значних обсягів інформації), телекомунікаційною інфраструктурою (взаємозв'язок внутрішніх елементів інформаційної інфраструктури, а також приймання та передавання даних при взаємодії з користувачами, включаючи взаємозв'язок із зовнішніми системами) та інженерною інфраструктурою (кондиціонування, безперебійне електропостачання, охоронно-пожежну сигналізацію й систему газового пожежогасіння).

10. Запровадження інформаційної системи керування наборами даних, які підлягають оприлюдненню в формі відкритих даних.

11. Впровадження системи подачі е-петицій для місцевих громад області.

12. Створення та підтримка веб-сайтів органів виконавчої влади та місцевого самоврядування населених пунктів Одеської області

13. Співфінансування спільних проектів, спрямованих на розвиток е-урядування з українськими, міжнародними громадськими організаціями й фондами.

Таки чином, основні напрямки розвитку електронного урядування направлені на забезпечення потреб населення регіону, підвищення професійного рівня державних службовців, економічного розвитку Одеської області за рахунок впровадження ІКТ в процеси надання адміністративних послуг, реєстрації іноземних інвестицій та міжнародних договорів із залученням коштів на розвиток промислових та сільськогосподарських об'єктів регіону.

2.2. Досвід впровадження електронного урядування в Одеській області

У 2010 році Одеською областю успішно реалізовано пілотний проект впровадження технологій електронного урядування відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 року №360-р «Питання реалізації пілотного проекту впровадження технологій електронного урядування»⁸, головною метою якого було відпрацювання єдиних стандартів обміну електронними документами.

Одним із головних стратегічних результатів реалізації програм та проектів інформатизації в області - створення технічної, технологічної, організаційної та кадрової бази для впровадження пілотного інноваційного проекту з електронного урядування за світовими стандартами «Електронний регіон» для подальшого поширення на всеукраїнському рівні.

В Одеській області утворено Міжвідомчу робочу групу з питань розвитку електронного урядування та реалізації спільного швейцарсько-українського

проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), до складу якої входять представники органів виконавчої влади області і місцевого самоврядування, науково-дослідних установ і громадських організацій. На засіданнях робочої групи підбиваються підсумки виконання робіт, визначаються нові завдання та розробляються рекомендації для прийняття діючих рішень з питань інформатизації.

Одеська область - одна з 4-х областей України, які відібрані для впровадження у 2015-2019 роках спільного швейцарсько-українського проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)».

У рамках цього проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)» в IV кварталі 2017 року та в I кварталі 2018 року проведено тренінг на тему: «Е-урядування та е-демократії для публічних службовців Одещини».

НАДС та її територіальні підрозділи приймають безпосередню участь в розробленні електронного урядування в Одеському регіоні. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 року №246 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби»⁹ та наказу НАДС від 21 травня 2015 року №98 «Про затвердження Положення про міжрегіональні управління Національного агентства України з питань державної служби в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі»¹⁰ Міжрегіональним управлінням Нацдержслужби в Одеський, Миколаївській та Херсонських областях, Автономній республіки Крим та м.Севастополі постійно розміщується інформація щодо оголошення конкурсу на зайняття вакантних посад державної служби на Єдиному порталі вакансій державної служби НАДС, офіційному веб-сайті НАДС та на офіційному веб-порталі Одеської області.

Під час проведення тестування питання для кожного кандидата обираються автоматично з переліку тестових питань в електронному вигляді, доступ до якого отримується через логін та пароль, який надає НАДС.

Розглянуто пілотний проект електронної взаємодії між 8 тестовими реєстрами та концептуальна модель надання е-послуг на загальнодержавному рівні з використання сервіс-орієнтовної технології (SOAP, XML, UDDI, WSDL), модель надання е-послуг протягом життя (життєві ситуації) та проаналізовано порядок трансформації е-сервісу від аналітики, реінжинірингу, розробки, регуляції до популяризації.

У рамках проекту EGAP Одеською обласною державною адміністрацією та МБО «Фонд Східна Європа» розпочато реалізацію пілотних проектів за рахунок міжнародної технічної допомоги щодо запровадження надання адмінпослуг виключно в електронній формі, а також створення регіонального порталу з підвищенням функціональності та зручності його використання.

Для участі у відборі подали заяви та відповідні документи 15 ЦНАПів області. З метою проведення аудиту адмінпослуг та матеріально-технічного забезпечення здійснено виїзди до 15 ЦНАПів-учасників. За результатами аудиту проведено перемовини із менеджером програми EGAP щодо можливості участі усіх 15 ЦНАПів.

Відповідно до техніко-економічного обґрунтування в рамках реалізації проекту EGAP ЦНАПи області та суб'єкти надання адміністративних послуг будуть підключені до регіональної системи захищеної електронної пошти та обладнані системою електронного документообігу «ДокПроф», що дозволить організувати їх взаємодію та надавати послуги в електронній формі.

На даний час в Одеській області утворено та функціонує 37 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), у тому числі 7 міських, 1 міськрайонний (ЦНАП Білгород-Дністровської міської ради), 24 районних, 4 в об'єднаних територіальних громадах (Авангардівській, Березівській, Красносільській, Куяльницькій), 1 в сільській раді (Крижанівська сільська рада).

За 2017 рік ЦНАПами області надано 480,0 тис. адміністративних послуг (у середньому за місяць - 39 988 адмінпослуг).

У рамках проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)» з метою надання послуг у форматі «мобільного ЦНАП»

придбано 4 кейси з відповідним обладнанням для забезпечення надання адміністративних послуг маломобільним громадянам. У червні 2018 року кейси передані ЦНАПами Біляївської, Болградської, Лиманської, Любашівської райдержадміністрацій.

З 2017 року офіційно запущено новий веб-портал Одеської області, на якому з'явилися нові онлайн-сервіси та відкриті бази даних, якими за допомогою веб-порталу зможуть користуватися громадяни. На єдиній платформі відкрито доступ до великих обсягів корисної інформації та максимальної кількості актуальних послуг, які може надавати обласна державна адміністрація.

Кожен мешканець Одещини, який має електронну адресу, може створити свій профіль та користуватися сервісами порталу – направляти свої звернення та пропозиції щодо проблем області, створювати петиції (колективні звернення) до керівника облдержадміністрації, які, в разі набору 1 тисячі та більше голосів, голова облдержадміністрації має розглянути особисто. Також передбачена реєстрація за допомогою найпопулярніших соціальних мереж, bankID та електронного цифрового підпису.

На порталі також працює довідник відкритих даних Одещини, де користувачі можуть переглянути статистичні дані щодо усіх аспектів життя області, роботи адміністрації та органів місцевого самоврядування (додаток 2). Усі цифри регулярно оновлюватимуться, що дозволить у реальному часі бачити масив даних щодо кількості працюючих громадян та роботодавців, рівня реалізації програми енергозбереження, стану інфраструктури, інформацію про сплату податків у кожному районі тощо.

3 травня 2018 року працює туристичний портал Одеської області (додаток 3). До кінця року з'явиться мобільний додаток, який дозволить туристові за допомогою смартфона дізнатися про привабливі локації області та прокласти найоптимальніший маршрут до них.

У червні 2018 року презентовано інвестиційний атлас регіону, який включає пропозиції щодо перспективних ділянок та споруд з їх детальним описом. Враховується місце розташування, віддаленість від населених пунктів,

наявність комунікацій та транспортної розв'язки. "Дорожня мапа" для інвесторів включає понад 300 земельних ділянок різного цільового призначення та близько 140 інвестиційних проектів (додаток 4).

Одеська область зробила крок до європейського суспільства в Україні, який є одним з принципових результатів децентралізації.

ВИСНОВКИ

В Україні в цілому створена відповідна законодавча та нормативно-правова база з питань електронного урядування, але їй притаманні такі недоліки, як неповнота, декларативність, несистемність, нечіткість, недостатня взаємоузгодженість документів та відповідність міжнародним нормам.

На шляху до цифровізації Одеська область зробила великий крок вперед. Підвищення якості управління регіональним розвитком – це одне з ключових завдань відповідно до Стратегічного плану дій голови Одеської обласної державної адміністрації 2017-2019 «Розумний регіон», а саме ефективна, прозора та відкрита робота обласної державної адміністрації, суттєве зниження рівня корупції, зручний та функціональний інформаційний веб-портал, повний контроль витрат бюджетних коштів, можливість отримання більшості адміністративних послуг та публічної інформації в електронній формі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національне агентство України з питань державної служби» від 01.10.2014 №500, режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/500-2014-%D0%BF>.
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реформування державного управління України» від 24.04.2016 №474-р, режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 20.09.2017 №649-р, режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80>.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 01.12.2017 №844-р, режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/844-2017-%D1%80>.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ» від 11.11.2016 №905-р, режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249552384>.
6. Рішення Одеської обласної ради «Про затвердження Регіональної програми інформатизації Одеської області на 2014-2017 роки «Електронна Одещина» («е-Одещина», «e-Odesa Region»))» від 24.12.2014 №1424-VI , режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/287-VII.pdf>.
7. Рішення Одеської обласної ради «Про затвердження регіональної програми інформатизації Одеської області на 2018-2020 роки «Електронна Одещина» від 14.03.2018 №658-VII, режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/744-VII.pdf>.
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання реалізації пілотного проекту впровадження технологій електронного урядування» від

01.03.2010 №360-р, режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/360-2010-%D1%80>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби» від 25.03.2016 №246, режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF>

10. Наказ НАДС «Про затвердження Положення про міжрегіональні управління Національного агентства України з питань державної служби в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі» від 21.05.2015 №98, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0600-15/paran13#n13>.

Портал вакансій

[Про реформу](#) [Про конкурси](#) [Новини](#) [Зворотній зв'язок](#)

ПОРТАЛ ВАКАНСІЙ

Нова державна служба. Ставай лідером змін!

Пошук вакансій

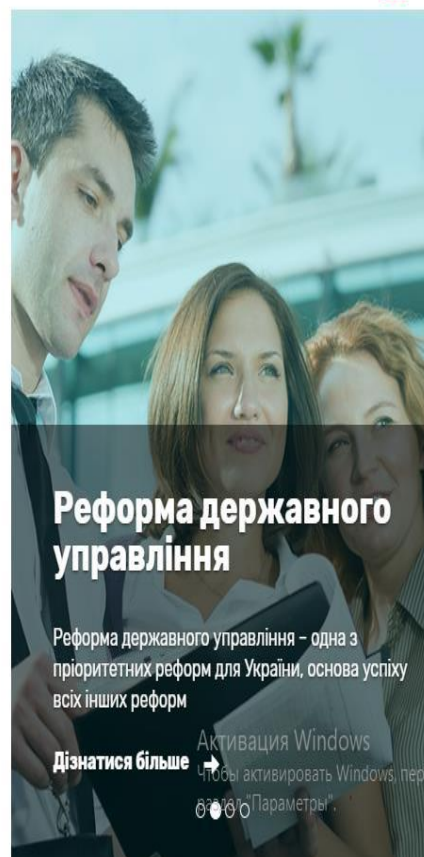
Напрямок діяльності

Державний орган влади

Знайти вакансії

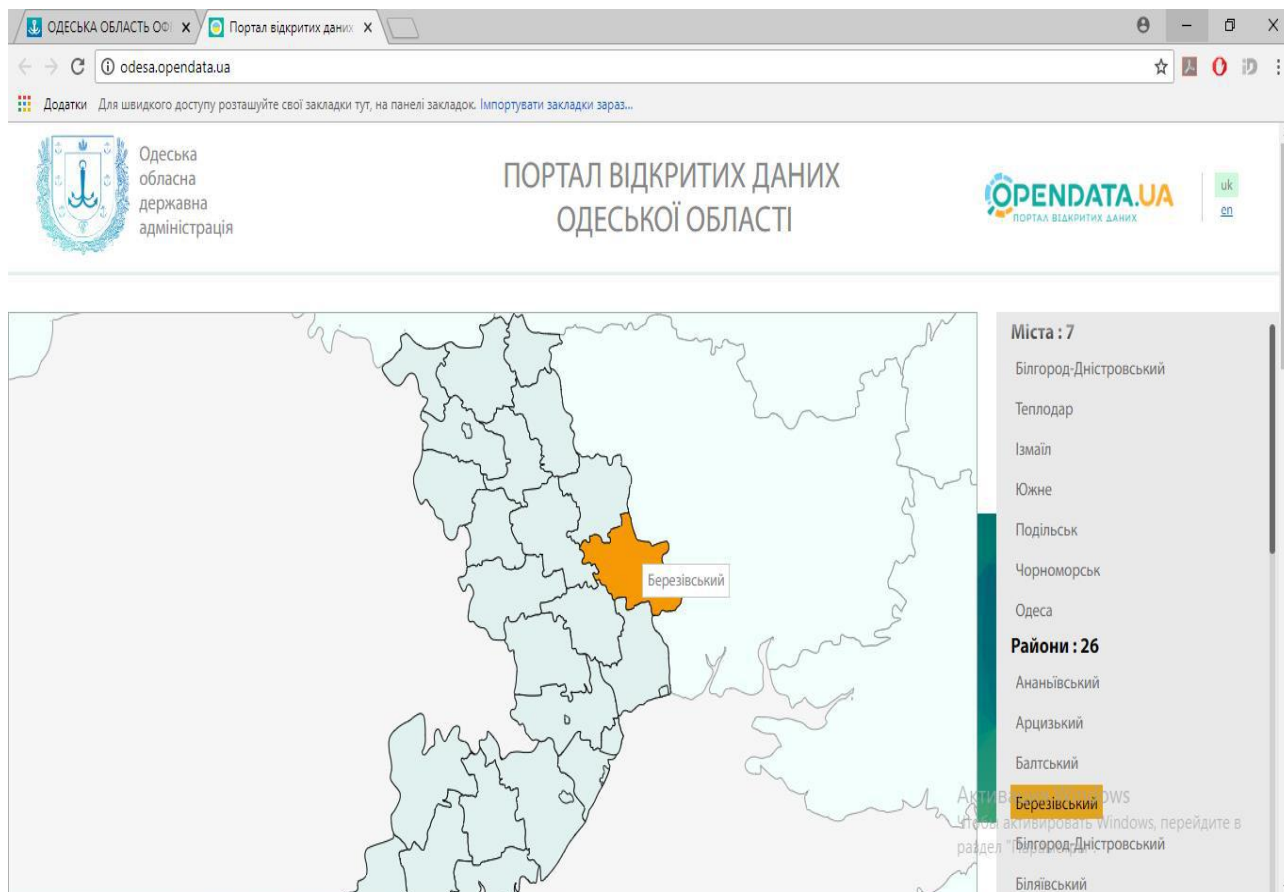
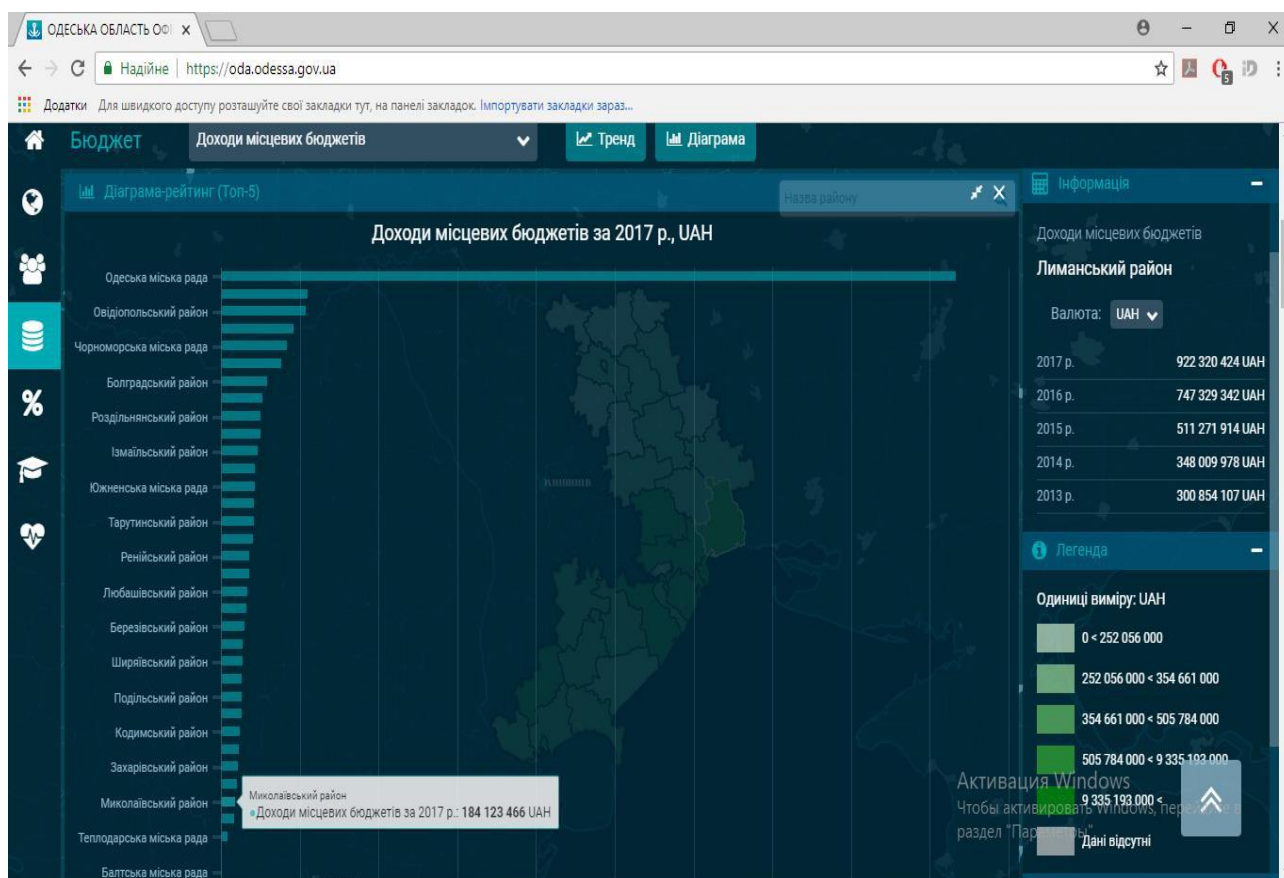
Очистити

Всі вакансії →

Інформація про соціально-економічне становище Одеської області

Туристичний портал Одеської області

**ОДЕСЬКА
ОБЛАСТЬ***Відпочивай
яскраво!*

Одещина ▾ Туристам ▾ Події Інформація ▾

🔍 Вхід / реєстрація Eng

22 вересня 09:00

Міжнародний фестиваль "Odessa JazzFest"

📍 м.Одеса

1 вересня 09:00

Оксамитовий сезон в Одеській опері

📍 м.Одеса, Одеський національний академічний російський драматичний театр

25 серпня 09:00

Бессарабський ярмарок

📍 Снт. Тарутине

Інвестиційний атлас Одеської області

